
Kyrkomötet

Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:17

Verksamhetsberättelse 2017 för Svenska kyrkans överklagandenämnd

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas Överklagandenämndens verksamhetsberättelse för 2017. Utskottet föreslår att kyrkomötet ska lägga verksamhetsberättelsen till handlingarna.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att lägga Svenska kyrkans överklagandenämnds verksamhetsberättelse 2017 till handlingarna.

Verksamhetsberättelsen

Svenska kyrkans överklagandenämnd har den 8 juni 2018 beslutat om verksamhetsberättelse för 2017. Överklagandenämnden har överlämnat verksamhetsberättelsen till kyrkomötet.

Bakgrund

Överklagandenämndens ställning

I 4 kap. 8 § i kyrkomötets arbetsordning anges att Tillsyns- och uppdragsutskottet bereder bl.a. till kyrkomötet överlämnad verksamhetsberättelse från Svenska kyrkans överklagandenämnd. Det finns ingen bestämmelse om att Överklagandenämnden ska avge en verksamhetsberättelse. Överklagandenämnden har dock gjort detta alltsedan sin tillkomst och även beträffande verksamheten år 2017. Syftet med bestämmelsen i arbetsordningen är att det ska finnas en ordning för att ta emot och behandla verksamhetsberättelsen om en sådan överlämnas till kyrkomötet.

Överklagandenämnden ska självständigt fullgöra den uppgift som anges i 10 kap. 10 § kyrkoordningen, nämligen att ytterst överpröva beslut inom Svenska kyrkan. När kyrkoordningen tillkom framhölls att Överklagandenämndens självständiga ställning innebär att kyrkomötet och andra rikskyrkliga organ inte får lägga sig i hur de enskilda ärendena ska hanteras i nämnden. Det finns inte heller utrymme för någon annan generell reglering av nämndens verksamhet än den som finns i kyrkoordningen (CsSkr 1999:3 sidorna 2–378). Någon granskning av hur Överklagandenämnden fullgjort sitt uppdrag är inte avsedd att ske från kyrkomötets sida.

Verksamheten 2017

I verksamhetsberättelsen för år 2017 redovisar Överklagandenämnden sina uppgifter, sin sammansättning och när sammanträden har hållits. Nämnden anger att dess verksamhet liksom tidigare varit inriktad utifrån ett mål som kan preciseras till att ärenden ska avgöras på ett rättssäkert och effektivt sätt och utifrån effektmålet att medianåldern för ärenden som avgörs genom nämndbeslut inte bör överstiga tre månader. Överklagandenämnden anser att nämnda mål väsentligen har uppfyllts under år 2017.

Vidare redovisas i verksamhetsberättelsen antalet inkomna ärenden åren 2014–2017 och varifrån de kommer. För samma tidsperiod redovisar Överklagandenämnden antalet avgjorda ärenden efter ärendetyp och för 2017 i vilken utsträckning utgången i besluten innefattat att det hos nämnden klandrade beslutet undanröjts, upphävts eller helt eller delvis ändrats eller att det beslutats att ärendet ska prövas på nytt. Beslut av dessa slag fattades beträffande fyra ärenden år 2017 vilket var sju färre än år 2016. Antalet slutliga beslut minskade från 47 till 38.

Antalet ärenden som underställdes Överklagandenämndens prövning under år 2017 minskade något i förhållande till föregående år, från 52 till 44. Nämnden förväntar sig inte någon större förändring av antalet ärenden under kommande år.

Överklagandenämnden framför under rubriken ”Behov av översyn av vissa bestämmelser i kyrkoordningen m.m.” att det bör vara möjligt att behålla sitt uppdrag även på stiftsnivå om en förtroendevald flyttar utanför stiftet under mandatperioden. Vidare anger nämnden att det kan vara lämpligt att överväga om det inte bör vara möjligt att välja en domarledamot i domkapitlet som inte är kyrkobokförd inom stiftet när det föreligger särskilda skäl. Frågan om valbarhetskrav för domarledamot i domkapitlet tas upp i kyrkostyrelsens skrivelse 2018:4 *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att lägga Svenska kyrkans överklagandenämnds verksamhetsberättelse 2017 till handlingarna.

Avsikten med behandlingen av Överklagandenämndens verksamhetsberättelse är inte att det ska ske någon prövning av verksamheten. Kyrkomötet har inte att ta ställning till om nämndens sätt att sköta sitt uppdrag ska godkännas eller ej. Därmed har inte heller utskottet att göra någon värdering, vare sig positiv eller negativ, i fråga om hur verksamheten har bedrivits. Utskottet har noterat att Överklagandenämnden anser att det bör vara möjligt att behålla sitt uppdrag på stiftsnivå om en förtroendevald flyttar utanför stiftet under mandatperioden. Det står dock inte klart i vilken utsträckning gällande bestämmelser medför problem vid tillämpningen av kyrkoordningen. Utskottet har därför inte funnit skäl att gå vidare med den frågan. Som redan noterats i bakgrundsteckningen tas frågan om valbarhetskrav för domarledamot i domkapitlet upp i kyrkostyrelsens skrivelse 2018:4 *Ändringar i kyrkoordningen m.m.* Kyrkostyrelsens förslag på den punkten behandlas i utskottets betänkande TU 2018:1.

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Margareta Nisser-Larsson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Beslutande: Margareta Nisser-Larsson, ordförande, Maria Johansson-Berg, Roine Olsson, Anna Forssell, Lars Risberg, Hans-Olof Andrén, Emma Hedlundh, Mattias Rosenquist, Lisbeth Göranson, Anna-Lena Carlsson, Helena Elmqvist, Helena Nordvall, Hanna Unger, Linda Sjöo och Torbjörn Arvidsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Jenny Thor, Birgitta Eliasson, Sebastian Clausson, Linda Isberg, Sten Janson, Stig Eriksson, Alexander Christiansson, Naima Bahnam Johansson, Johan Blix, Hans Weichbrodt, Lars Arvidsson och Jan Björkman.

Biskoparna Susanne Rappmann och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.